

PRIMĂRIA VECHE – 500 DE ANI DIN ISTORIA SIBIULUI DAS ALTE RATHAUS, EIN 500 JAHRE ALTES ENSEMBLE

Linii sinusoidale ale acoperişurilor marcate de steagurile din tablă, aparentele contraste dintre volumele corpurilor componente, dintre formele arhitectonice ce poartă semnele mai multor epoci, dintre vastitatea curţii interioare şi intimitatea grădinii mărginite de zidul cetăţii, dintre încăperile mari, destinate festivităţilor, şi cele mici rostuite pentru nevoile cotidiene, blazoanele expresie a puterii şi aspiraţiilor patriciatului săsesc stârnesc curiozitatea celui ce pătrunde în interiorul clădirii numite simplu, dar relevant, „Primăria Veche”, dincolo de semnele timpului în istorie.

Fondată în inima aşezării medievale ajunsă atunci la maturizarea formelor socio-culturale, reşedinţa bogatului primar Thomas Altemberger, considerată cel mai vast program arhitectonic din Transilvania celei de a doua jumătăţi a secolului al XV-lea, un adevărat „palat comunal” (expresia poartă autoritatea profesorului Virgil Vătăşianu), Primăria Veche îşi va păstra locul de centru al comunităţii săseşti, devenind sediul Magistratului Provinciei şi Oraşului Sibiu, forul coordonator al autonomiilor ce au alcătuit „Universitatea săsească”.

Clădirea a fost martora marilor evenimente ale istoriei saşilor şi prin implicarea lor în politica regională de apărare a creştinătăţii. Primăria Veche păstrează astăzi, împreună cu amintirile unui trecut dens în evenimente, o bună parte din patrimoniul cultural săsesc.

Potenţialul cultural dimensionat istoric, resorturile emotive determinate de exodul populaţiei germane după 850 de ani în serviciul Occidentului creştin explică efortul cercetării şi restaurării monumentului într-un context social şi cultural rareori favorizant. Studiile cuprinse în volum pun în evidenţă interesul nostru, comparabil cu acela al generaţiilor trecute, stimulent pentru cele viitoare; pe de altă parte, ele subliniază nivelul cunoaşterii istorice atins şi prefigurează direcţiile de investigare. Analiza tipologică bazată pe informaţii lacunare, uneori contradictorii, dificil de raportat şi încadrat cronologic, pune în lumină necesitatea corelării izvoarelor istorice pentru a ajunge la reconstituirea istorică şi restituirea culturală. Procesualitatea cercetării permite şi chiar obligă inventarierea informaţiilor înaintea sintezei.

Definirea strategiei de cercetare şi marcarea nivelului atins, în general, experienţa cercetării ne permit să atragem atenţia asupra realităţii că iniţiativa personală şi efortul de grup nu pot suplini interesul social şi logica instituţiilor specializate.

PETRE MUNTEANU-BEŞLIU

Die Ausstrahlung, die vom Alten Rathaus in Hermannstadt ausgeht, hängt einerseits mit der Monumentalität des Ensembles, andererseits mit der Vielfalt an Formen der Bauplastik und dem mittelalterlichen Raumgefüge zusammen. Das Gebäude ist Ausdruck der Macht, des Reichtums und der Weltgewandtheit des Erbauers Thomas Altemberger. Gleichzeitig wirft es ein Licht auf die wirtschaftlichen und sozialen Zustände der Stadt am Ende des 15. und zu Beginn des 16. Jahrhunderts.

Mehr als vierhundert Jahre hat dieser Bau das Hermannstädter Rathaus beherbergt, und hier hat über lange Zeitabschnitte die Sächsische Nationsuniversität gewirkt, geschichtliche Zeiträume, die ihre Spuren am Gebäude hinterlassen haben. Seit 1987 dient dieses Baudenkmal als Geschichtsmuseum der Stadt und des Kreises.

Von 1967 bis 1987 wurden umfangreiche Wiederstellungs- und Restaurierungsarbeiten unter verschiedenen Trägern durchgeführt, die von wissenschaftlichen Untersuchungen begleitet worden sind.

Unter den jeweiligen beziehungsweise gegenwärtigen Gegebenheiten war es und ist es nicht möglich, eine multidisziplinäre Erforschung mit Einbeziehung verschiedenster Spezialisten durchzuführen. Das Resultat der einzelnen Untersuchungen muß daher in mancher Hinsicht mit Nachsicht beurteilt werden.

So wie 1888 am 15. August bei einer Temperatur von 26° im Schatten die Mitglieder des Magistrats sich gelegentlich der Fertigstellung der Außengalerie beglückwünschten, so erfreuen wir uns heute am 2. Oktober 1997, einem kalten und regnerischen Tag, über die Möglichkeit, die uns vom Bulletin der Kommission für Denkmäler gegeben wurde, die Resultate der Untersuchungen am Alten Rathaus zu veröffentlichen.

HERMANN FABINI